

Fråga om skäl för avskedande eller i vart fall saklig grund för uppsägning förelegat. Tvisten rör huvudsakligen om det är visat en arbetstagare vid sex tillfälle har levererat dubbla leveranser av öl om vardera ca 1 000 liter till kunder trots att arbetstagaren ostridigt har makulerat den ena av två ordrar och om arbetstagaren vid ett tillfälle levererat 1 000 liter öl utan att upprätta en order, vilket fått till följd att kunderna inte fakturerats den levererade ölen.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2016-07-13
StockholmDom nr 47/16
Mål nr A 5/14**KÄRANDE**

Livsmedelsarbetareförbundet, Box 1156, 111 81 Stockholm
Ombud: förbundsjuristen Anne Alfredson, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 1155, 111 81 Stockholm

SVARANDE

1. Livsmedelsföretagen, Box 55680, 102 15 Stockholm
2. Carlsberg Supply Company Sverige AB, 556898-0030, Box 164,
311 22 Falkenberg
Ombud: arbetsrättsjuristen Kristine Skår, Li Service AB, Box 55680,
102 15 Stockholm

SAKEN

ogiltigförklaring av avskedande m.m.

Bakgrund och yrkanden

Mellan parterna gäller kollektivavtal.

B.H., som är medlem i Livsmedelsarbetareförbundet (förbundet), var anställd hos Carlsberg Supply Company Sverige AB (bolaget) och avskedades den 15 november 2013. Han hade då varit anställd hos bolaget i ca 25 år och sedan år 2002 arbetat i Bromma, Stockholm, som ansvarig för planeringen av tankbilsdistributionen i Stockholmsområdet och även som tankbilschaufför.

Twist har uppstått mellan parterna om avskedandet var lagligen grundat. Arbetsgivarparterna har gjort gällande att B.H. levererat öl till kunder vid sex tillfällen under perioden maj–september 2013 och då medvetet vidtagit alternativt underlåtit att vidta åtgärder i bolagets affärssystem, vilket fått till följd att kunderna inte fakturerats för den levererade ölen. B.H. har härigenom, enligt arbetsgivarparterna, orsakat bolaget en skada om ca 120 000 kr, motsvarande värdet av den levererade ölen. Enligt förbundet har B.H. inte agerat på det sätt arbetsgivarparterna påstått. Parterna har tvisteförhandlat utan att kunna enas.

Förbundet har väckt talan mot arbetsgivarparterna och har, såsom talan slutligt bestämts, i första hand yrkat att Arbetsdomstolen ska

1. förklara att avskedandet av B.H. är ogiltigt,
2. förplikta bolaget att betala lön med 38 869 kr per månad från den 15 november 2013 till och med dagen för huvudförhandling, jämte ränta

enligt 6 § räntelagen från den 25:e i efterföljande månad till dess betalning sker, samt

3. förplikta bolaget att till B.H. betala allmänt skadestånd med 150 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning till dess betalning sker.

För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det inte funnits laga skäl för avskedande, men väl saklig grund för uppsägning, har förbundet i andra hand yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta bolaget att till B.H. betala

1. ekonomiskt skadestånd avseende uppsägningslön med 38 869 kr per månad från den 15 november 2013 till och med den 31 mars 2014, med 23 544 kr avseende april 2014 och med 16 420 kr avseende perioden den 1–15 maj 2014, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25:e i efterföljande månad till dess betalning sker, samt

2. allmänt skadestånd med 120 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning till dess betalning sker.

Arbetsgivarparterna har bestritt käromålet. De har vitsordat förbundets beräkningar avseende lön och ränta. För det fall avskedandet ogiltigförklaras och lön därmed ska utgå, har de invänt att avräkning ska ske med de inkomster B.H. har haft till och med dagen för huvudförhandling.

Förbundet har bestritt att avräkning ska ske för det fall avskedandet ogiltigförklaras. Om avräkning ska ske har förbundet yrkat att bolaget ska betala lön med 38 869 kr per månad från den 15 november 2013 till och med den 31 mars 2014 och med 436 423 kr för tiden den 1 april 2014–25 maj 2016, jämte ränta på 19 435 kr från den 25 december 2013, på 38 869 kr från den 25 januari 2014, på 38 869 kr från den 25 februari 2014, på 38 869 kr från den 25 mars 2014, på 38 869 kr från den 25 april 2014, på 23 544 kr från den 25 maj 2014, på 25 293 kr från den 25 juni 2014, på 18 041 kr från den 26 juli 2014, på 16 269 kr från den 25 augusti 2014, på 12 201 kr från den 25 september 2014, på 15 282 kr från den 25 oktober 2014, på 16 607 kr från den 25 november 2014, på 16 336 kr från den 25 december 2014, på 14 894 kr från den 25 januari 2015, på 14 254 kr från den 25 februari 2015, på 15 056 kr från den 25 mars 2015, på 9 415 kr från den 25 april 2015, på 14 226 kr från den 25 maj 2015, på 14 835 kr från den 25 juni 2015, på 21 373 kr från den 25 juli 2015, på 29 347 kr från den 25 juli 2015, på 14 734 kr från den 25 augusti 2015, på 14 734 kr från den 25 september 2015, på 14 734 kr från den 25 oktober 2015, på 14 734 kr från den 25 november 2015, på 14 734 kr från den 25 december 2015, på 14 734 kr från den 25 januari 2016, på 14 734 kr från den 25 februari 2016, på 14 734 kr från den 25 mars 2016, på 14 734 kr från den 25 april 2016, på 14 734 kr från den 25 maj 2016, på 12 110 kr från den 25 juni 2016, allt till dess betalning sker.

Beloppen har vitsordats av arbetsgivarparterna.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Till utveckling av sin talan har parterna anfört i huvudsak följande.

Arbetsgivarparterna

Bolaget och B.H:s anställning

Carlsbergskoncernen är Sveriges ledande bryggerikoncern. Inom koncernen utvecklas, tillverkas och säljs öl, mineralvatten och läsk. Produktionen av öl i Sverige sker i Falkenberg och distribueras därifrån i bolagets regi till kunder över hela landet.

B.H. arbetade hos bolaget dels med att planera distributionen av öl till bolagets tankölskunder i Stockholmsområdet, dels med själva utkörningen av öl till dessa kunder. Han hade alltså dubbla roller då han planerade de leveranser som han ansvarade för att köra ut. Ytterligare en chaufför var anställd med placering i Bromma.

Tankölsdistributionen

Öl, som ska levereras till tankölskunder över hela landet, fylls i s.k. tankskåp i tankhallen i Falkenberg. Ett tankskåp innehåller tre fack och kan innehålla totalt 11 000 liter fördelat på maximalt tre olika sorters öl. Varje skåp har ett eget nummer.

Vid leverans till Stockholm kör en chaufför från Falkenberg under natten upp ett fyllt skåp till Bromma, varefter en chaufför i Stockholm nästkommande dag levererar ölen till kunderna.

Kunder som det levereras öl till i tankar som finns hos kunderna kan vara consignmentkunder eller direktleveranskunder. En consignmentkund är en kund där chauffören efter tankningen sätter ett lås på tanken som kunden kan låsa upp med hjälp av en kod som erhålls per telefon från bolaget. När kunden fått koden faktureras ölen. En direktleveranskund får leverans utan lås på tanken. Ölen kan då användas direkt och faktureras omgående. De kunder som B.H. levererat öl till och som är aktuella i målet, Patrick's Bar och Restaurang Wollmar, var consignmentkunder.

Varje chaufför har en handterminal med en personlig inloggningskod. Handterminalen används under leveransdagen bl.a. för att bekräfta att en order har levererats eller för att makulera en order som inte har kunnat levereras.

Efter avslutad leveransdag återvänder chauffören till Bromma. En annan chaufför kör därefter ner tankskåpet till Falkenberg. Eventuell öl som då finns kvar, s.k. restöl, töms ut från tankskåpet.

Olika informationssystem

Utifrån information om tankölskundernas lagersaldo och om när consignementkunder öppnar sina öltankar, planeras vilka kunder som ska få leverans av öl och den planeringsansvarige beställer hur mycket öl som ska fyllas på i tankskåpet. Planeringen läggs in i bolagets affärssystem. All information i systemet tillförs manuellt av t.ex. planeraren och av chauffören – via handterminalen – i samband med leveranser.

I varje tankskåp finns det ett datasystem. Det registrerar skåpets nummer, hur långt skåpet har färdats, skåpets position, varje stopp hos en kund, hur mycket som har levererats till kundens olika tankar och hur mycket som totalt har levererats under dagen. Informationssystemet i skåpet har ingen kontakt med t.ex. affärssystemet, utan informationen lagras lokalt. Informationen kan tas fram som rådata och kan skrivas ut i form av leveranskvitton och turrapporter med uppgifter om bl.a. inlastning av öl (inlastningsrapport), leveranser av öl (leveransrapport) och s.k. turslut. Informationen hämtas från en flödesmätare, en klocka och en GPS-mottagare. När dagens leveranser är klara görs ett turslut.

När chauffören börjar arbeta sätter han eller hon in ett förarkort i färdskrivaren. På så sätt vet man alltid vilken chaufför som har varit inloggad i bilen. Bolaget använder därtill ett system för registrering av arbetstid. B.H. har loggat in i detta när han påbörjat sin arbetsdag i Bromma och loggat ut vid avslutad arbetsdag i Bromma.

Bakgrund till tvisten

Vid den aktuella tidpunkten, maj–september 2013, gjordes planeringen av distributionen av tanköl i Stockholmsområdet av B.H., medan planeringen för resten av landet skedde i Falkenberg. Det var alltså B.H. som till anläggningen i Falkenberg lämnade uppgifter om vilka kvantiteter och ölsorter som behövdes för kommande leveranser i Stockholmsområdet. I oktober 2013 flyttades distributionsplaneringen för även Stockholmsområdet till Falkenberg.

P.L. som är transportplanerare hos bolaget tog, efter att distributionsplaneringen flyttats till Falkenberg, över planeringen av leveranserna till Stockholm. Inför leveransdagen den 23 augusti 2013 gjorde han i utbildningssyfte en egen leveransplanering vid sidan av den som B.H. gjorde och jämförde med denna. Han reagerade då över att B.H. hade begärt inlastning av mer öl än vad denne hade lagt order för. P.L. kontaktade då tankölsansvarige R.A. R.A. fick uppgift om hur mycket restöl som skulle finnas kvar i tankskåpet vid återkomsten till Falkenberg. Vid den kontroll som skedde kunde konstateras att det fanns mindre öl kvar än det borde ha varit. Med anledning av detta startade bolaget en utredning. Bolaget fann att det vid i vart fall sex tillfällen fanns avvikelser mellan vad som registrerats i leveranssystemet och i affärssystemet.

Skäl för avskedande

B.H. har vid sex tillfällen – två gånger den 23 maj, den 4 juni, den 19 juni, den 23 augusti och den 19 september 2013 – levererat öl till kunder och då medvetet vidtagit alternativt underlåtit att vidta åtgärder i bolagets affärssystem som lett till att den levererade ölen inte har fakturerats kunden.

Av affärssystemet, ordersystemet, framgår att det avseende den 23 maj 2013 fanns två ordrar om vardera 1 000 liter öl till kunden Patrick's Bar och att B.H. på leveransdagen makulerat den ena ordern. Trots att en order har makulerats har ändå två leveranser om vardera 1 000 liter öl skett. Av aktuell turrappport framgår att öl lastats i skåp 836 och av leveransrapporter att det har skett två leveranser ur skåpet, och inte en, till Patrick's Bar den dagen. Först levererades 999,8 liter öl mellan kl. 09.06 och kl. 09.26. Därefter levererades ytterligare 999,6 liter öl mellan kl. 09.27 och kl. 09.49. Då den ena ordern makulerats av B.H. har Patrick's Bar fakturerats för endast den första leveransen.

Därefter samma dag, den 23 maj 2013, levererade B.H. ca 2 000 liter öl i två tankar hos en annan kund, två tankningar om vardera ca 1 000 liter öl.

Slutligen, samma dag, är händelseförloppet detsamma som det för Patrick's Bar, nu avseende Restaurang Wollmar. Även i detta fall fanns två ordrar om 1 000 liter vardera, varav en har makulerats av B.H. Även här framgår av leveransrapporterna att det skett två leveranser. Först levererades 999,8 liter öl mellan kl. 12.21 och kl. 12.42. Därefter levererades ytterligare 999,8 liter öl mellan kl. 12.44 och kl. 13.02.

Den 4 juni (skåp 836), den 19 juni (skåp 835) och den 19 september 2013 (skåp 832) upprepar sig händelseförloppet vid leverans till Restaurang Wollmar. Av ordersystemet framgår att det ursprungligen lagts två ordrar för dessa dagar och att den ena makulerats av B.H. på leveransdagen. Enligt rapporterna från leveranssystemet har dock B.H. vid även dessa tre tillfällen utfört två leveranser om vardera ca 1 000 liter i direkt följd efter varandra.

Då den ena ordern har makulerats av B.H. har Restaurang Wollmar fakturerats endast för den första av de två leveranserna vid de ovan angivna tillfällena.

När det gäller den 23 augusti 2013 fanns det endast en order om 1 000 liter avseende Restaurang Wollmar, men B.H. levererade, ur skåp 835, två omgångar om knappt 1 000 liter öl vardera. I detta fall borde B.H. ha lagt in en order i affärssystemet i samband med den ytterligare leveransen. Leveransen möjliggjordes av att det fanns extra öl i skåpet.

B.H. har orsakat bolaget en ekonomisk skada motsvarande värdet av den levererade och icke fakturerade ölen. Det har varit fråga om ca 1 000 liter öl vid sex tillfällen till ett värde om 20 000 kr per tillfälle, dvs. totalt 120 000 kr.

B.H. har haft bolagets förtroende att hantera öl av relativt stora värden. Han har arbetat länge hos bolaget och hade vid avskedandet innehaft

befattningen som planerare och chaufför under en längre tid och var därför väl införstådd med den roll han hade och de regler som gällde för arbetet. Hans agerande har fått till följd att bolagets förtroende för honom är helt förbrukat. B.H. har grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren varför det har förelegat laga grund för bolaget att avskeda honom. Det har i vart fall funnits saklig grund för uppsägning.

Information till stöd för att dubbla leveranser skett

Påståendena, att B.H. har utfört två leveranser vid de aktuella tillfällena, grundas på information från tankskåpets datasystem och GPS-mottagare samt från färdskrivaren. Av affärssystemet framgår att B.H. har makulerat de angivna orderarna i sin handterminal och att ingen order lagts in avseende den 23 augusti.

När det gäller Restaurang Wollmar visar leveranskvittona därutöver ett mönster, nämligen att B.H. vid de aktuella tillfällena gjort ett turslut mellan den första och den andra leveransen. Detta är inte ett normalt tillvägagångssätt och innebär att det blir svårare att hitta den andra leveransen eftersom den inte kommer med vid utskrift fram till det första turslutet, som antas markera leveransdagens slut. Turslutet innebär dock också att inga fel (t.ex. namn och tid) kan ”hänga kvar” i systemet av misstag.

Restöl

Det är riktigt, som förbundet påpekat, att eventuell restöl inte rutinmässigt mättes vid tankskåpets återkomst till Falkenberg vid den aktuella tiden. Mot bakgrund av vad som framgår att affärssystemet, tankskåpens information och färdskrivaren är det emellertid inte nödvändigt att veta något om den mängd restöl som eventuellt fanns kvar, för att kunna dra slutsatsen att de påstådda dubbla leveranserna faktiskt skett.

Enligt en sammanställning gällande restöl avseende de aktuella dagarna har dock framkommit följande.

Enligt information från tankskåpets leveranssystem har det i Falkenberg tömts ut ca 1 000 liter öl den 24 maj, alltså dagen efter de första två tvistiga leveranserna. Då det hade fyllts på 7 000 liter öl i tankskåpet och fakturerats för 4 000 liter borde det dock ha varit 3 000 liter restöl kvar, inte enbart 1 000 liter. De 2 000 liter öl som saknas är vad som har levererats extra till Patrick's Bar och Restaurang Wollmar.

Den 5 juni, alltså dagen efter den andra tvistiga leveransen till Restaurang Wollmar, har det enligt leveranssystemet inte funnits någon öl kvar i tankskåpet. Tankskåpet hade fyllts på med 9 000 liter öl, vilket också levererats enligt leveranssystemet, men det hade endast fakturerats för 8 000 liter. Mellanskillnaden utgörs av vad B.H. har levererat till Restaurang Wollmar vid den andra leveransen den aktuella dagen.

På samma sätt som den 5 juni förhöll det sig den 20 juni, dvs. dagen efter den tredje omstridda leveransen till Restaurang Wollmar. Tankskåpet hade då fyllts på med 6 000 liter öl, vilket hade levererats enligt leveranssystemet. Enligt affärssystemet hade dock endast 5 000 liter öl levererats och därmed fakturerats.

När det gäller den 23 augusti har det skett en faktisk kontroll av restöl, som tidigare angetts. R.A. har vid denna kontroll kunnat konstatera att det i stället för förväntade 1 500 liter restöl endast fanns 700 liter restöl. Utifrån att B.H. hade levererat 1 000 liter mer än vad som framgår av affärssystemet borde det endast ha funnits 500 liter kvar, inte 700 liter. Detta kan dock förklaras av skåpens överkapacitet och att det kan ha funnits öl kvar vid påfyllningen.

Avseende leveransdagen den 19 september finns ingen information.

Leveransmönster avseende Restaurang Wollmar

Bolagets tankölskunder har olika många och olika stora öltankar. De har också olika konsumtionsmönster, dvs. de säljer vidare ölen olika fort. Dessa omständigheter är avgörande för den som planerar öldistributionen. Restaurang Wollmar har tre öltankar. Hos en kund som har tre tankar försöker man, med hänsyn till leveransekonomi, att se till att det är möjligt att fylla två av tankarna vid ett och samma tillfälle.

Enligt en sammanställning, som bolaget har gjort, har det under tiden april–oktober 2013, när B.H. skötte leveransplaneringen, skett totalt åtta makuleringar avseende leveranser till Restaurang Wollmar medan det inte skett en enda makulering under tiden november 2013–oktober 2014, när P.L. skött planeringen. Av sammanställningen framgår även att det endast vid ett tillfälle sedan P.L. tog över planeringen levererats 1 000 liter öl, vilket utgjorde en extraleverans inför påskhelgen. I alla andra fall har det levererats 2 000 liter öl per gång.

Det ifrågasätts inte att det förekom byggnationsarbete utanför Restaurang Wollmar under sommaren 2013. Om detta påverkade restaurangens ölför-säljning framstår det emellertid som osannolikt att B.H., som var en mycket erfaren planerare, skulle ha missat att korrigera sina prognoser gång efter gång när han fått kännedom om Restaurang Wollmars problem.

Tillförlitligheten hos bolagets utrustning och informationssystem

Tankskåpen

Från chaufförerna har det kommit klagomål på att tekniken i tankskåpen är för gammal, att tankskåpens display är för stor och att systemet ibland stannar och att systemet lett till olika arbetsmiljöproblem. Inget av dessa påpekanden är dock något som kan kopplas till att tankskåpens informationssystem inte är tillförlitligt, dvs. inte skulle ge korrekt information.

De tankskåp som bolaget använder köps av ett bolag i Falkenberg, Timars Svets & Smide AB (Timars). Skåpen levereras till Timars från bolaget Magyar som är Europas ledande tillverkare av tanktrailers i rostfritt stål. Magyar tillverkar de flesta ölskåp som används i Tyskland och har även tillverkat skåp för t.ex. mjölktransporter. Tankskåpens system för flödesmätning levereras av ett bolag vid namn Ebner.

Tankskåpen har en viss överkapacitet på så sätt att varje fack rymmer mer än den angivna volymen. Enligt leveransdokumentation avseende de i målet aktuella skåpen rör det sig om en överkapacitet om sammanlagt 500–600 liter per skåp, exklusive den öl som finns i rör och slang. Ett enskilt fack kan rymma över 200 liter utöver angiven volym.

Innan ett tankskåp från Timars levereras till kunden gör den tyska provningsanstalten en slutkontroll av hela systemet i skåpet. På varje skåp finns ett intyg att utrustningen är kalibrerad och en stämpel på att skåpet uppfyller provningsanstaltens krav på noggrannhet i mätningen. Utrustningen är CE-märkt i enlighet med EU-regler.

Om det finns misstanke om fel i utrustningen kontrolleras den av Timars. Vid behov kalibrerar Timars flödesmätaren mot en likare så att man kan vara säker på att den mäter korrekt.

Timars har som ett test kontrollerat flödesmätaren i ett av de i målet aktuella tankskåpen. Avvikelsen vid jämförelse med den likare som användes var 0,35 procent vilket ligger inom den felmarginal på 0,5 procent som accepteras av den tyska kontrollmyndigheten. En avvikelse på 0,35 procent innebär en felmarginal om 3,5 liter på en tankning om 1 000 liter.

På samma sätt som med flödesmätaren har Timars testat den GPS-mottagare som finns i ett av de skåp som är aktuellt i målet mot två likare. Testet utfördes på fyra olika platser. Vid satellitskugga mellan några byggnader uppgick avvikelsen mot likarna till 11,42 meter respektive 17,93 meter. I övriga tre fall var avvikelserna mellan en och sex meter.

Normalt sett, när två leveranser sker till samma kund vid samma tillfälle, står bilen naturligtvis kvar på samma ställe. Även då kan de verkliga koordinaterna skilja sig mellan leverans ett och två. I rådata kommer dock de förprogrammerade koordinater som finns i systemet för respektive kund att lagras, under förutsättning att kunden finns inom en radie på 30 meter från de verkliga koordinaterna. De verkliga koordinaterna registreras enbart i det arbetsminne som finns i GPS-mottagaren.

Det påstås alltså inte att de angivna koordinaterna för Patrick's Bar och Restaurang Wollmar motsvarar exakt den plats där leverans skedde. Skåpet har stannat inom en radie av 30 meter från den plats som motsvarar de förlagrade koordinaterna för respektive restaurang och då blir det dessa som registreras.

Varje förflyttning, utöver trettio meter, efter första leverans skulle ge upphov till en ändring av koordinaterna vid den följande leveransen. För den första leveransen skulle de förlagrade koordinaterna framgå och för den andra skulle det vara andra, verkliga, koordinater.

Om chauffören skulle välja att lägga in ett annat kundnummer än något av de som visas i displayen, något på en helt annan plats, skulle ändå de verkliga koordinaterna för leveransplatsen anges i rådata. De tas från arbetsminnet.

Det är inte möjligt, som förbundet har gjort gällande, att de extra leveranser som målet gäller skulle ha kunnat ske i tankhallen i Falkenberg. Om så skett skulle koordinaterna för tankhallen ha lagrats i rådata i stället för koordinaterna för de två restaurangerna i Stockholm. Om positionen i leveransögonblicket inte skulle ha kunnat bestämmas därför att satellitkontakt saknats skulle den position som senast registrerades i arbetsminnet lagras. Vid en leverans i tankhallen skulle detta vara koordinater för en plats som ligger nära tankhallen eller i vart fall nära Falkenberg, inte Stockholm. När skåpet färdas från Falkenberg till Stockholm registreras hela tiden positioner i arbetsminnet.

Den klocka som finns i GPS-mottagaren används inte för att registrera tiden för ölleveranserna på leveranskvittona. Det är i stället klockan i tankskåpets datasystem som ger informationen om tid i rådata.

Det kan förekomma att det i leveransrapporterna anges en starttid som ligger efter sluttid för en leverans. Detta kan förklaras enligt följande. När en fyllning startas i processhallen i Falkenberg för att fylla ett tankskåp med öl ska fyllningen avslutas och skåpet sättas i s.k. körturläge. Om detta inte görs kommer starttiden för den första av påföljande dags leveranser till en kund att tidsmässigt se ut som en fortsättning på leveransen, påfyllningen, i tankhallen. Sluttiden för leveransen kommer däremot att motsvara vad klockan är i verkligheten.

Det förekommer att fel kundnamn är angivet på leveranskvittona. Detta förutsätter något slags handhavandefel. Någon kan manuellt ha lagt in fel namn. Systemet kan också ha saknat satellitkontakt efter senaste kund, varvid föregående kunds namn föreslås. Det kan också bero på att den senaste turen inte har avslutats.

Det kan anges olika datum. Ett leveranskvitto som skrivs ut till kund på plats får verkligt datum för leveransen medan en turrappport för hela leveransdagen som skrivs ut senare kan ange påföljande dag som datum för den aktuella leveransen.

De konstigheter som förbundet påtalat kan förklaras i varje enskilt fall. När det gäller de i målet aktuella tvistiga leveranserna har dock inga sådana fel upptäckts. Tiden löper på under hela leveransdagen, såväl start- som sluttid. Det kan inte heller vara fråga om att de aktuella leveranserna inte har avslutats på rätt sätt eftersom turslut har gjorts. De problem förbundet har

lyft fram visar på olika handhavandefel, men inte i något fall på att systemet som sådant inte skulle vara pålitligt. Det finns inget som talar för att det har begåtts några handhavandefel de aktuella dagarna.

Färdskrivaren

Lastbilarnas färdskrivare besiktigas vartannat år. Från det att de tankbilar som nu används köptes in har det inte förekommit några avvikelser på någon av bilarnas färdskrivare.

Särskilt om tidsangivelserna

Bolaget har jämfört information från färdskrivaren om bilens rörelser med information från tankskåpens datasystem om leveranser av öl under de aktuella dagarna och tidpunkterna för dessa. Vid den första sammanställningen, vilken gjordes i form av en tidslinje, kunde det konstateras att det enligt leveranssystemet skulle ha levererats öl den 19 juni och den 23 augusti ur skåp 835 och den 19 september ur skåp 832 när lastbilen enligt färdskrivaren var i rörelse. Detta är dock inte möjligt, mer än en mycket kort tid för några få meters flytt av lastbilen. Den felaktiga bilden hade två förklaringar. En var att klockan i färdskrivaren växlade mellan sommar- och vintertid/normaltid förutsatt att chauffören ställde om klockan, men att klockan i datasystemet i tankskåp 835 och 832 ständigt gick på vintertid. Klockan i datasystemet i tankskåp 836 som använts vid leveranserna den 23 maj och den 6 juni gick dock korrekt, dvs. på sommartid vid den aktuella tiden. Den andra förklaringen var att klockan i datasystemet i de olika skåpen gick olika vid en jämförelse med Fröken Ur. De differenser som bolaget mätt upp i förhållande till Fröken Ur var 10 minuter för skåp 835 och 20 minuter för skåp 832. För skåp 836 har inte någon differens mätts upp. Utifrån kunskapen om dessa tidsdifferenser och tankskåpens inställningar gjorde bolaget en ny tidslinje, där justeringar gjordes avseende leveranserna med skåp 835 och 832. Nu framgick det att lastbilen hade stått still vid de aktuella leveranserna även den 19 juni, 23 augusti och 19 september.

År 2015 inledde bolaget en omställning av klockorna i tankskåpen så att klockorna visar rätt tid i relation till vinter- och sommartid. Förbundets påstående om att inte endast skåp 836 utan även skåp 832 och skåp 835 vid tidpunkten för huvudförhandlingen gick på sommartid är förmodligen helt riktigt, men saknar relevans eftersom det inte säger någonting om hur skåpens klockor gick år 2013.

Förundersökningen

Åklagaren har lagt ned förundersökningen omfattande de nu tvistiga leveranserna. Bolaget har begärt överprövning. Åklagaren har inte tillräckligt uppmärksammat visst material och borde ha gjort viss ytterligare utredning och analys. Åklagaren har därför endast delvis fattat sitt beslut på samma material som Arbetsdomstolen har tillgång till.

Avräkning

Om avskedandet ogiltigförklaras och lön ska utgå ska avräkning ske med de inkomster som B.H. har haft och som redovisats av förbundet. Ersättningen i det fallet ska förvisso ses som lön, men det bör ändå vid fastställandet av ersättningens storlek tillämpas ett skadeståndsrättsligt synsätt. Det bör även i en sådan situation föreligga en skyldighet för den avskedade arbetstagaren att försöka begränsa sin skada, i detta fall att skaffa ett arbete. I annat fall hamnar den avskedade i bättre läge än om han eller hon inte hade blivit avskedad, alltså en form av obehörig vinst. B.H. har inte heller stått till förfogande för arbete hos bolaget när han arbetat för en annan arbetsgivare och fått lön och bör därför inte ha rätt till lön från även bolaget.

För det fall Arbetsdomstolen finner att det inte föreligger skäl för avskedande, men väl skäl för uppsägning vitsordar arbetsgivarparterna de belopp med vilka avräkning gjorts.

Sammanfattning av bestridandegrunderna

B.H. har vid sex tillfällen under perioden maj–september 2013 levererat sammanlagt ca 6 000 liter öl till kunder och då medvetet vidtagit alternativt underlåtit att vidta åtgärder i bolagets affärssystem som fått till följd att kunderna inte har fakturerats för den levererade ölen. B.H. har härigenom orsakat bolaget en skada motsvarande värdet av den levererade ölen, totalt ca 120 000 kr.

B.H:s agerande har fått till följd att bolagets förtroende för honom är helt förbrukat. Han har grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren varför det har förelegat laga grund för bolaget att avskeda honom. Det har i vart fall funnits saklig grund för uppsägning.

För det fall Arbetsdomstolen förklarar avskedandet ogiltigt och lön därmed ska utges ska avräkning ske med de inkomster B.H. har haft under aktuell tid. Utan avräkning skulle han göra en form av obehörig vinst. B.H. har inte heller stått till förfogande för arbete hos bolaget under den tid han arbetat åt annan arbetsgivare och fått lön och är därför inte berättigad till lön från även bolaget.

Förbundet

B.H:s arbete

Vid den aktuella tiden år 2013 fanns det två chaufförer i Stockholm, B.H. och B.K. B.H. skötte planeringen av ölleveranserna, varefter han och B.K. körde var sin tur.

Ölleverans skedde antingen efter att kunder hade ringt direkt till B.H. och beställt öl eller utifrån de uppgifter som bolaget hade om kunderna med anledning av att bolaget lagerhöll öl hos kund genom systemet med hänglås på tankarna. B.H. visste därutöver när det behövdes mer öl än vanligt i

anledning av kommande storhelg och liknande. Bolaget beordrade även B.H. att ha mer öl hemma inför sådana speciella tillfällen. Meningen var då att någon av chaufförerna i Stockholm skulle kunna arbeta extra och köra ut öl om det uppstod ett behov hos någon av kunderna. Detta ledde till att det levererades mer öl i tankarna än vad som motsvarades av ordrar i affärssystemet. Det var alltså inget konstigt med att B.H. ibland beställde mer öl i tankskåpet än vad som framgick av ordersystemet.

Vid själva leveransen av öl hos kunden fylls öl i en plastpåse som stoppats ner i tanken. Det går inte att fylla tanken om den inte är helt tom. Det är inte ovanligt att kunder beställer öl trots att de inte har en tom tank. I sådana fall får ordern ifråga makuleras eftersom den beställda ölen inte kan levereras.

Inför tankningen av skåpen kontaktade B.H. ansvarig person i Falkenberg och uppgav hur mycket öl han trodde att han och B.K. kunde leverera dagen efter. I samband med att tankskåpen fylldes upprättades ett underlag för varje skåp som utvisar bl.a. vilka ölsorter som fyllts på och från vilken batch ölen härstammar.

En gång i veckan rengörs tankskåpen. I samband med det töms skåpen helt på innehåll. För att bli av med diskmedelsrester i slangarna trycks sedan en del av ölen ut i tankhallen i Falkenberg, innan skåpet är klart för leverans upp till Stockholm. Slangen innehåller i vart fall inte mer än 100 liter.

Direkt vid en leverans till kund matar kvittomaskinen ut ett kvitto till kunden och ett till chauffören. Kunden och chauffören skriver på varandras kvitton. Vid dagens slut matar maskinen ut ett längre kvitto – turrapport – som visar alla dagens händelser i en sammanhängande följd.

Utan en notering i handterminalen av chauffören kommer det inte att registreras något i affärssystemet. Chauffören måste därför göra noteringar i handterminalen i samtliga fall. För det fall det är fråga om en låst tank skriver chauffören låst och signerar. Om det är fråga om en leverans som inte kan utföras och ska makuleras skriver chauffören sitt namn och signerar.

När den sista leveransen för dagen är utförd gör chauffören ett s.k. turslut. B.H. har som planerare vidtagit vissa särskilda åtgärder med handterminalen efter att han har gjort turslut, för att de uppgifter som finns i handterminalen ska registreras i affärssystemet så snabbt som möjligt. Detta har han ofta gjort innan han har lämnat den sista kunden. Efter sista kunden körde B.H. tillbaka tankbilen till Bromma. I samband med det gjordes ett avslut. B.H. noterade på en lapp hur stor mängd öl som inte hade kunnat levereras och som skulle tillbaka till Falkenberg. Lappen med avslut följde med tankskåpet till Falkenberg.

Inte laga skäl för avskedande eller saklig grund för uppsägning

Det stämmer att B.H. har makulerat de aktuella orderarna den 23 maj, den 4 juni, den 19 juni och den 19 september 2013. Någon andra leverans av öl har dock inte skett dessa dagar till de aktuella kunderna. B.H. har inte heller

utfört någon andra leverans till Restaurang Wollmar den 23 augusti 2013 och har därför inte heller lagt in någon order i efterhand.

Vare sig laga skäl för avskedande eller saklig grund för uppsägning har därmed förelegat.

Invändningar mot bolagets olika datasystem m.m.

Arbetsgivarparterna påstår att B.H. levererat dubbla omgångar öl vid sex tillfällen i strid med vad som framgår av affärssystemet. Enligt förbundet visar affärssystemet det rätta förhållandet. Några dubbla leveranser har inte skett.

Påståendena om dubbla leveranser utgår i de aktuella fallen inte från någon verklig kunskap om att öl inte har kommit tillbaka, utan från uppgifter i leveranssystemet. Om dubbla leveranser utförts hade det varit möjligt att visa att öl saknats i tankskåpet i relation till vad som anges i affärssystemet om eventuell restöl i skåpet hade uppmätts vid återkomsten till Falkenberg, vilket dock inte skett regelmässigt. Det är endast vid ett tillfälle som bolaget vet något om mängden restöl. Utan en mätning av restölen går det inte att dra slutsatsen att dubbla leveranser skett, eftersom leveranssystemets informationssystem har sådan brister att det inte går att lita på. Det är bolaget som äger systemen och som har möjlighet att påverka dem.

Arbetsgivarparterna har vidgått att det blir fel i leveranssystemets rapporter ibland, men har hävdatt att det som förbundet har pekat på i huvudsak rör sig om handhavandefel och inte systemfel. Detta ifrågasätts.

B.H. har arbetat länge med de aktuella systemen och har förutom sina egna leveranser sett hur B.K:s leveranser har registrerats. Han har därvid noterat ett antal konstigheter i leveranssystemet. I vissa fall har han påtalat dem för bolaget. I andra fall har han endast noterat dem. B.H. har i sin egenskap av planerare sparat dessa noteringar och sammanställt ett underlag. Han har sparat uppgifterna i två år för det fall det skulle uppstå någon fråga kring någon av leveranserna.

Av B.H:s underlag framgår bland annat följande. B.H. minns att han den 4 maj 2013 levererade 11 000 liter öl till Friends Arena. Enligt en leveransrapport ser det ut som att det därefter den 8 maj 2013 levererades 137,4 liter till samma kund. Den dagen skedde det över huvud taget ingen leverans dit. På flera leveranskvitton avseende leveranser under år 2013 anges en starttid för leveransen som ligger efter sluttiden för densamma och på andra är det angivet fel datum. Exempelvis ska enligt ett leveranskvitto från den 17 maj 2013 en leverans till Fenix Pub ha påbörjats kl. 10.14 och avslutats kl. 09.13. Dessutom anges i turrapporten att leveransen i fråga skedde den 18 maj och inte den 17 maj som framgår av leveranskvittot. Enligt en turrapport gällande den 20 maj 2013 har det levererats 4 000 liter öl till Fenix Pub trots att Fenix Pub endast har tankar som rymmer 3 000 liter. Felaktiga tidsangivelser är ett vanligt förekommande fel som framgår av ett antal turrapporter.

Positionsuppgiften för var och en av leveranserna är inte en verklig position för tankskåpet, då den är hämtad från leveranssystemets adressregister och inte från GPS-mottagaren i tankskåpet. GPS-mottagaren hjälper leveranssystemet att hitta positioner, men den uppgift som registreras hämtas ur adressboken och inte från GPS-mottagaren.

Tidsangivelserna i leveranssystemet är sommartid, dvs. klockan i tankskåpen går på sommartid hela året, inte vintertid för vissa skåp som arbetsgivarparterna påstått. Förbundet har inhämtat uppgifter från chaufförer som utfört leveranser med skåp 835 och skåp 832 vid tidpunkten för huvudförhandlingen och fått bekräftat att skåpen gått på sommartid. Därtill har B.H. gjort en sammanställning gällande leveranser till kunden H.B.J. under tiden den 1 januari–30 juni 2013 som visar att så måste vara fallet. H.B.J. ligger på Regeringsgatan där det är mycket trafik och svårt att få plats för leverans. Den chaufför som ska leverera till den kunden åker därför alltid dit tidigt på morgonen. Det gäller att vara på plats före kl. 07.00. B.H:s sammanställning visar att leverans enligt leveranssystemet har skett mycket senare än så under den period under vilken det gäller vintertid, vilket inte kan förklaras på annat sätt än att tankskåpen har varit inställda på sommartid hela året. Vid övergången till sommartid visar tankskåpens klocka på leveranstider som överensstämmer med det leveransmönster som gäller för kunden.

Färdskrivaren har gått på sommartid under aktuell tid. Vid en jämförelse med färdskrivarens tidsangivelser vid de tillfällen som är aktuella i målet har följande framkommit. Avseende den 19 juni visar jämförelsen att flera av leveranserna enligt den dagens turrappport ska ha skett under tid som lastbilen rört på sig. Detta är omöjligt. Leveransen har skett ur skåp 835 som gick på sommartid. Någon justering av tidsangivelserna på sätt arbetsgivarparterna gjort ska alltså inte göras. Detsamma gäller den 23 augusti och den 19 september. Om B.H. skulle ha utfört den andra leveransen till Restaurang Wollmar den 23 maj skulle han ha utfört de avslutande åtgärderna, som att plocka ihop sina saker i tankrummet, bära upp dem till bilen och rulla in öl- och luftslang, på endast 54 sekunder. Beträffande den 4 juni var det endast tre och en halv minut från det att påstådd leverans avslutades till dess att B.H. påbörjade färden till Bromma. När uppgifterna granskas närmare går det helt enkelt inte ihop.

Leveransmönster avseende Restaurang Wollmar

Det pågick en större ombyggnation i fastigheten mitt emot Restaurang Wollmar under sommaren 2013. Det stod en stor kompressor uppställd på andra sidan gatan. Det var därför ett otroligt oväsen vid Restaurang Wollmar vid denna tid, vilket påverkade ölförsäljningen. Detta är en förklaring till att det inte fanns två tomma tankar vid de aktuella leveranserna.

Det kan konstateras att sedan P.L. tog över planeringen efter B.H. skedde leveranserna glesare, vilket naturligtvis påverkat hur stor mängd öl som restaurangerna har hunnit göra av med.

Förundersökningen

Åklagaren fattade den 1 oktober 2015 beslut om att lägga ned förundersökningen omfattande de nu tvistiga leveranserna. Avgörande för åklagarens beslut var att informationen som hämtats från de olika systemen inte var tillförlitlig. Åklagaren hade tillgång till samma material som Arbetsdomstolen.

Avräkning

Om ekonomiskt skadestånd ska utgå motsvarande uppsägningslön har avräkning skett såvitt avser de yrkade beloppen.

För det fall avskedandet ogiltigförklaras och lön ska utgå ska avräkning inte ske. När ett avskedande ogiltigförklaras ska lön utgå trots att arbete inte har utförts för arbetsgivarens räkning. Någon rättslig grund för avräkning på sätt som gäller vid ekonomiskt skadestånd finns inte. B.H. har stått till förfogande för arbete och utfört arbete för annan arbetsgivare endast på grund av att han har blivit avskedad. Hade han tillåtits att arbeta hos bolaget hade han gjort det. Om skadeståndsrättsliga principer ska tillämpas vid bedömningen bör det tillmätas betydelse att arbetsgivaren kan välja mellan avskedande och uppsägning. Vid uppsägning har arbetsgivaren normalt en lönekostnad under hela processen medan det vid avskedande uppstår en lönekostnad först om arbetsgivaren förlorar målet. Arbetsgivaren vill nu slippa denna kostnad. Det vore oskäligt att göra en avräkning i en situation som den förevarande.

Sammanfattning av grunderna för talan

B.H. har inte makulerat någon order och ändå levererat öl till kund. Han har inte heller levererat öl utan att upprätta någon order. Alla åtgärder som B.H. har vidtagit vid leverans och i affärssystemet har haft fog för sig och har haft grund i det som verkligen har hänt. B.H. har alltså avskedats utan att det har funnits laga skäl. Avskedandet ska därför ogiltigförklaras och bolaget ska betala utebliven lön och allmänt skadestånd till B.H. I vart fall har det inte förelegat skäl för avskedande utan enbart saklig grund för uppsägning. B.H. har då rätt till mistad lön under uppsägningstid efter avräkning samt allmänt skadestånd.

Det saknas lagligt stöd för avräkning för det fall Arbetsdomstolen förklarar avskedandet ogiltigt.

Domskäl

Tvisten

B.H. avskedades den 15 november 2013. Han arbetade då hos bolaget med placering i Bromma, Stockholm, som ansvarig för planeringen av

distributionen av tanköl i Stockholmsområdet och även som tankbilschaufför. Leveranserna av öl till tankölskunder i Stockholm sker från tankskåp som fylls på i Falkenberg och körs till Stockholm varefter chaufförerna i Bromma distribuerar ölen i tankskåpen till olika kunder.

Mellan parterna är tvistigt om det förelegat laga skäl för avskedandet eller i vart fall saklig grund för uppsägning.

Tvisten rör om B.H. vid sex tillfällen under perioden maj–september 2013 utfört dubbla leveranser om ca 1 000 liter öl per tillfälle och kund. Arbetsgivarparterna har gjort gällande att B.H. vid fem tillfällen – två gånger den 23 maj varav en till Patrick's Bar och en till Restaurang Wollmar samt den 4 juni, 19 juni och 19 september 2013 till Restaurang Wollmar – har levererat öl motsvarande två ordrar, trots att han ostridigt på leveransdagen makulerat en av dem, och att han vid ett tillfälle – den 23 augusti 2013 till Restaurang Wollmar – har utfört två leveranser trots att det bara fanns en order i systemet. Förbundet har vidgått att B.H. utfört den första leveransen vid varje tillfälle, men bestritt att han gjort den påstådda andra leveransen. Parterna är oense om de uppgifter som framgår av tankskåpens leveranssystem är tillförlitliga och om det av uppgifterna går att dra slutsatsen att öl levererats på det sätt arbetsgivarparterna påstått. Parterna är ense om att endast en leverans vid varje tillfälle har fakturerats kunden.

För det fall avskedandet ogiltigförklaras är parterna oense om avräkning, med inkomster som B.H. haft fram till dagen för huvudförhandling, ska ske från den lön som bolaget i så fall ska betala.

Utredningen

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. På förbundets begäran har hållits förhör under sanningsförsäkran med B.H. och vittnesförhör med tankbilsföraren B.K. På arbetsgivarparternas begäran har hållits vittnesförhör med försäljningschefen P.S., tankölsansvarige R.A., trafikchefen T.H. och transportplaneraren P.L. Parterna har åberopat skriftlig bevisning. En film, som visar hur en fiktiv leverans av tanköl går till, har spelats upp.

Olika informationssystem m.m.

Parterna är alltså oense om de uppgifter som framgår av tankskåpens leveranssystem är tillförlitliga, närmare bestämt om det av uppgifterna går att dra slutsatsen att viss mängd öl som anges ha tappats ur tankskåpet har tappats vid den tidpunkt och på den plats som anges i leveranssystemet. Förbundet har inte ifrågasatt tillförlitligheten av uppgifterna i affärssystemet angående de aktuella leveransdagarna.

Av betydelse för bedömningen är alltså de informationssystem och informationskällor som arbetsgivarparterna grundar sina påståenden på. Följande är ostridigt eller framgår av utredningen.

Affärssystemet och handterminalen

I bolagets affärssystem görs leveransplanering och där finns uppgifter om leveranser och vad som därmed ska faktureras. Varje chaufför har en handterminal med en personlig inloggningskod. Handterminalen används under leveransdagen bl.a. för att bekräfta att en order har levererats eller för att makulera en order som inte har kunnat levereras. All information i affärssystemet tillförs manuellt. Affärssystemet återspeglar därför vad som faktiskt hänt endast om det som har lagts in manuellt i systemet är korrekt.

Tankskåpen

Tankskåp är ett slags container som flyttas mellan lastbilar. De i målet använda skåpen har nummer 832, 835 och 836. Skåpen används för utkörning av öl i hela Sverige.

Vid leverans av öl till Stockholm kör en chaufför från Falkenberg under natten upp ett fyllt skåp till Bromma, varefter en chaufför i Stockholm nästkommande dag utför leveranser av öl och kör skåpet tillbaka till Bromma. Chauffören från Falkenberg tar med sig de använda skåpen tillbaka till Falkenberg. I skåpen kan det då finnas öl kvar, s.k. restöl.

Ett tankskåp innehåller tre fack, två som rymmer vardera ca 3 000 liter och ett som rymmer ca 4 000 liter. En lastbil med ett tankskåp kan alltså medföra totalt ca 11 000 liter öl fördelat på maximalt tre olika sorters öl. Facken har en viss överkapacitet som innebär att ett skåp totalt rymmer ytterligare ett antal 100 liter. Hur stor överkapaciteten är varierar från skåp till skåp.

I varje tankskåp finns ett datasystem som registrerar skåpets nummer, hur långt skåpet har färdats, skåpets position, varje stopp hos en kund, hur mycket som levererats till kundens olika tankar och hur mycket som totalt har levererats under dagen. Systemet i skåpet har ingen kontakt med omvärlden utan informationen lagras lokalt. Informationen kan tas fram som rådata och kan skrivas ut i form av leveranskvitton och turrapporter. Information hämtas från en flödesmätare, en klocka och en GPS-mottagare.

Tankskåpets datasystem innehåller ett slags adressbok omfattande huvuddelen av bolagets tankölskunder inlagda med kundnummer, kundnamn och uppmätta koordinater. När chauffören är hos kunden för att göra en leverans jämför systemet de verkliga koordinaterna – som finns i arbetsminnet i skåpets GPS-mottagare – med de förlagrade koordinater som finns i databasen. Den eller de kunder vars lagrade koordinater ligger inom en radie av +/- 30 meter från den plats där skåpet befinner sig visas i en display. Chauffören gör ett val genom att acceptera föreslagen kund eller en av flera föreslagna kunder. Därigenom kommer de förprogrammerade koordinaterna för denna kund att anges som leveransplats i rådata. Varje leverans till denna kund kommer därför, i rådata, att ha exakt samma koordinater, nämligen de förlagrade. Det behöver inte innebära att skåpet står exakt på platsen för dessa koordinater vid varje leverans, utan skåpet står i praktiken inom en radie av 30 meter från platsen.

Färdskrivare och registrering av arbetstid

När chauffören börjar arbeta sätter han eller hon in ett förarkort i färdskrivaren och på så sätt vet man vilken chaufför som har varit inloggad. Bolaget använder därtill ett system för registrering av arbetstid.

Utgångspunkter för prövningen

I de turrapporter som åberopats, och som alltså hämtats ur tankskåpens datasystem, anges i leveransrapporterna att de omtvistade leveranserna har skett på det sätt arbetsgivarparterna påstått. Förbundet har gjort gällande att rapporterna, mot B.H:s bestridande, inte kan läggas till grund för slutsatsen att dubbla leveranser skett på sätt påståtts. Enligt förbundet går det inte att lita på uppgifterna från tankskåpen och det går därför inte att, utan att restölen mätts upp i Falkenberg, dra slutsatsen att B.H. gjort de omtvistade leveranserna.

Arbetsgivarparterna har bevisbördan för sitt påstående att B.H. har utfört de omtvistade leveranserna. I det ligger, enligt Arbetsdomstolens mening, att de ska kunna vederlägga de invändningar mot systemets tillförlitlighet som förbundet har gjort. Vilka invändningarna är och vad som åberopats till stöd för dessa blir utgångspunkten för Arbetsdomstolens bedömning.

Förbundet har påstått att andra leveranskvitton och turrapporter, än de för de tvistiga leveranserna, varit behäftade med fel av flera olika slag, vilket enligt förbundet gör att uppgifterna från leveranssystemet som sådana otillförlitliga som faktaunderlag. Förbundet har också påstått att en jämförelse mellan information från lastbilens färdskrivare och från tankskåpen visar att uppgifterna i leveranskvittona som åberopats av arbetsgivarsidan inte kan stämma. Förbundet har därutöver invänt att leveranserna i fråga kan vara tömningar av öl i tankhallen i Falkenberg. Förbundet har anfört att Restaurang Wollmar felaktigt angetts som mottagare av leveransen på leveranskvittona då tankskåpet vid positionsbestämningen har använt de förlagrade koordinater som användes vid den senaste verkliga leveransen, nämligen de som lagts in som Restaurang Wollmar. Till stöd för detta

påstående har förbundet åberopat andra leveransrapporter där så påstås ha skett.

Förbundet har inte ifrågasatt tillförlitligheten av flödesmätaren i tankskåpen, dvs. att det faktiskt har tappats ut öl ur skåpen i den mängd som framgår av leveransrapporterna.

Restöl

Som redan anförts går det enligt förbundet inte, utan att restölen mätts upp i Falkenberg, att dra slutsatsen att B.H. gjort de omtvistade leveranserna. Innan Arbetsdomstolen går in på prövningen av tillförlitligheten av tankskåpens informationssystem behandlar domstolen vad som framkommit om bolagets restölshantering.

Arbetsgivarparterna har uppgett att bolaget vid ett tillfälle, efter leveransdagen den 23 augusti 2013, mätt upp den restöl som fanns i tankskåpet när det kom tillbaka till Falkenberg. R.A., som är tankölsansvarig i Falkenberg, har i förhöret med honom bekräftat arbetsgivarparternas uppgift om att det fanns endast ca 700 liter restöl kvar, trots att det borde ha funnits ca 1 500 liter. Någon form av skriftlig dokumentation av uppgiften finns inte.

Arbetsdomstolen gör bedömningen att det i och för sig inte finns anledning att betvivla riktigheten av R.A:s uppgift om mängden uppmätt restöl den 23 augusti 2013. Med hänsyn till den osäkerhet som ostridigt råder kring mängden öl i tankskåpet efter påfyllningen dagen innan och de invändningar som riktats mot tillförlitligheten av den information som framgår av leveransrapporten kan, enligt Arbetsdomstolens bedömning, dessa uppgifter inte ensamt anses visa att det skett en leverans på det sätt arbetsgivarparterna påstått, ens den 23 augusti 2013. Avgörande för bedömningen blir därför huruvida den av bolaget använda utrustningen och dess datasystem kan anses tillförlitlig. Med andra ord kan arbetsgivarparterna inte anses ha styrkt att B.H. har utfört de aktuella leveranserna för det fall Arbetsdomstolen skulle finna att de uppgifter som förekommer i leveranskvitton och turrapporter är otillförlitliga.

Systemens och uppgifternas tillförlitlighet

Tidsangivelser

Förbundet har gjort gällande att det förekommer felaktiga tidsangivelser i leveranskvitton och turrapporter vilket gör att det rent generellt inte går att lita på att tidsangivelser som uppges av systemet är korrekta.

Förbundet har åberopat ett flertal turrapporter där det i leveransrapporterna anges en starttid som ligger efter sluttiden för densamma. Så är ostridigt fallet exempelvis den 27 juni 2013 när starttiden för den första leveransen för dagen är angiven till kl. 17.34.57 och sluttiden till kl. 08.46.01 och den 25 april 2013 när starttiden för den första leveransen anges till kl. 16.35.46 och sluttiden till kl. 05.50.58.

Arbetsdomstolen kan konstatera att uppgifterna i de åberopade leveransrapporterna om starttid och sluttid är uppenbart felaktiga. En leverans av ca 500 liter öl kan inte ha börjat kl. 17.34 och slutat kl. 08.46 den 27 juni 2013. Det är parterna överens om. Av inlastningsrapporten i det fallet framgår dock att inlastningen av ölen i tankskåpet avslutats kl. 17.34.28 dagen innan – den 26 juni 2013, dvs. direkt i anslutning till uppgivet klockslag för början av leveransen i fråga, som dock anges ha skett dagen efter. Med anledning härav framstår den förklaring som arbetsgivarparterna lämnat till avvikelserna som rimlig. De har anfört att denna typ av felaktiga tidsangivelser kan förekomma beträffande den första leveransen dagen efter, för det fall skåpet inte satts i s.k. körturläge. I sådant fall anges inte det verkliga klockslaget för leveransens början dagen efter, utan klockslaget från inlastningen dagen före hänger kvar till dagen efter, vilket gör att det ser ut som om leveransen den sistnämnda dagen börjat innan den slutat. Den verkliga startpunkten för den första leveransen dag två finns i det fallet inte angiven. Dessa uppgifter har bekräftats av R.A. i förhöret med honom. Även de av P.S. lämnade uppgifterna ger stöd för att en leverans kan gå över dygnsskiftet och att det då framstår som om sluttid är före starttid dag två. P.S. är försäljningschef på Timars Svets & Smide AB som levererar tankskåpen i fråga.

Mot bakgrund av de lämnade vittnesuppgifterna finner Arbetsdomstolen utrett att den typ av avvikelse som förbundet pekat på i de aktuella fallen får anses ha sin grund i ett handhavandefel. Avvikelsen kan med denna utgångspunkt inte anses indikera att systemets tidsangivelser och systemet som sådant är otillförlitligt. Arbetsdomstolen kan konstatera att samtliga av förbundet åberopade leveransrapporter där tiden uppenbarligen är felaktig på sätt som beskrivits och där också inlastningsrapporten finns redovisad, alla avser den första leveransen efter inlastning.

Förbundet har därutöver anfört att den av bolaget sammanställda tidslinjen, som anger att samtliga aktuella leveranser skett när lastbilen enligt färdskrivaren stått still, vilar på ett felaktigt antagande om att klockan i tankskåp 832 och 835 gått på vintertid trots att sommartid gällde. Parterna är överens om att klockan i tankskåp 836 gick på sommartid vid den aktuella tidpunkten, dvs. när det var sommartid som gällde.

Det är ostridigt att det vid en jämförelse mellan information från färdskrivaren och tankskåpen 835 och 832 framgår att de påstådda leveranserna den 19 juni, den 23 augusti och den 19 september ska ha skett när lastbilen var i rörelse. Detta är enligt vad parterna är överens om inte möjligt.

Arbetsgivarparterna har anfört att misstämningen har två naturliga förklaringar, dels att klockorna i de aktuella skåpen felaktigt gick på vintertid trots att det var sommartid som gällde, dels att klockorna i fråga inte fullt ut stämde med tiden i enlighet med Fröken Ur.

R.A. har berättat följande. Till skillnad från vad som gäller för färdskrivarna har det inte funnits något lagkrav eller annat skäl för att se till att klockorna i skåpen gick rätt i relation till Fröken Ur och inte heller att de var rätt

inställda i relation till vinter- och sommartid. År 2012 fick han skäl att kontrollera klockorna med anledning av en fråga om övertid. Han kunde då konstatera att klockorna inte angav rätt tid i relation till vinter- och sommartid, men att inte alla klockorna gick på sommartid hela året. Huvuddelen av klockorna i skåpen stämde inte heller vid en jämförelse med Fröken Ur. När färdskrivaruppgifter och tidsangivelserna i turrapporterna – skåpens klockor – skulle jämföras avseende de aktuella leveransdagarna gjorde bolaget därför de justeringar av tiderna för klockorna i skåpen som man fått kännedom om år 2012. Numera är klockorna i tankskåpen justerade så att de går på vintertid respektive sommartid när respektive tid gäller.

Förbundet har gjort gällande att samtliga aktuella tankskåp var inställda på sommartid hela året, och alltså inte vintertid när sommartid gällde, och att det därför varit fel att justera tiderna för de aktuella leveranserna. Till stöd för detta har förbundet åberopat dels en sammanställning som B.H. gjort avseende leveranser till kunden H.B.J. vilka skett med bl.a. skåp 832, 835 och 836, dels förhör med B.H. och B.K.

B.K. har i sitt vittnesförhör bekräftat B.H:s uppgift om att leverans till H.B.J. oftast skedde mycket tidigt på morgonen, gärna före klockan 7, men denne har även berättat att det av olika skäl förekom att leverans skedde något senare. Även med beaktande av de uppgifter B.H. och B.K. lämnat går det inte att dra slutsatsen att samtliga aktuella tankskåp, dvs. även skåp 835 och 832, vid den aktuella tiden var inställda på sommartid. Oavsett vilken tid som används skiljer det för de sex leveranserna till H.B.J. utförda med skåpen i fråga mellan den 3 januari och den 4 april (vintertid) mer än en och en halv timme i starttid och detsamma gäller de fem leveranserna under perioden den 11 april–den 27 juni. Det kan också konstateras att skåp 832 inte finns med i leveranser före den 11 april, dvs. under vintertid då skåpet ska ha gått på sommartid, och att skåp 835 finns med avseende endast tre leveranser för den tiden, varför underlaget för slutsatsen att dessa skulle ha gått på sommartid året runt är väldigt litet.

Sammanfattningsvis finner Arbetsdomstolen att det inte finns anledning att ifrågasätta de uppgifter som R.A. lämnat i förhöret med honom. Arbetsdomstolen finner därmed utrett att klockorna i tankskåp 832 och 835 var inställda på vintertid, trots att sommartid gällde, den aktuella perioden.

Förbundet har vidare gjort gällande att en jämförelse mellan klockan i tankskåpet och i färdskrivaren ger vid handen att för det fall B.H. skulle ha utfört den påstådda andra leveransen hos Restaurang Wollmar den 23 maj 2013 skulle han ha klarat av att packa ihop sina saker och avsluta tankningen på en orimligt kort tid, nämligen 54 sekunder. Även detta visar, enligt förbundet, att tidsangivelserna inte går att lita på. Arbetsgivarparterna har inte uttryckligen bemött detta påstående.

Leveransrapporten den aktuella dagen anger att leveransen i fråga är slutförd kl. 13.02 och uppgifterna från färdskrivaren anger avfärd med bilen kl. 13.03. Arbetsdomstolen delar i och för sig bedömningen att det inte är

sannolikt att alla avslutande åtgärder som behöver vidtas efter en tankning hos en kund kan avslutas inom en minut. Av uppgifterna i målet framgår att motsvarande tid mellan Patrick's Bar och Debaser Medis och mellan Debaser Medis och Restaurang Wollmar samma dag är fem respektive tio minuter. Domstolen gör bedömningen att det enstaka exemplet om 54 sekunder inte kan tas till intäkt för att tidsangivelserna rent generellt inte går att lita på.

Förbundet har slutligen, som domstolen uppfattat talan, invänt att det inte går att påbörja en andra leverans direkt efter att den första leveransen avslutats eftersom vissa handgrepp måste genomföras innan den andra leveransen rent faktiskt kan sättas igång. Av leveransrapporterna för t.ex. Patrick's Bar den 23 maj framgår att det endast skulle ha passerat två sekunder mellan den första och andra leveransen. Arbetsdomstolen kan dock konstatera att samma tidsmönster upprepar sig enligt leveransrapporterna såvitt avser de två leveranserna till Debaser Medis och andra icke tvistiga dubbelleveranser de övriga aktuella dagarna till andra kunder än de aktuella.

Arbetsdomstolens bedömning är att arbetsgivarparterna kunnat lämna och visa på godtagbara förklaringar till de avvikelser avseende tidsangivelser som förbundet pekat på. Domstolens samlade bedömning är att utredningen i målet inte ger anledning till att misstro leveranssystemets tidsangivelser på så sätt att de generellt sett inte går att lita på.

Positionsangivelser

Såvitt avser de i leveranssystemet uppgivna positionsangivelserna, koordinaterna, har förbundet hävdade att dessa kan vara felaktiga eftersom uppgifterna inte avser verkliga positioner utan förlagrade koordinater tagna från vad parterna är överens om kan betraktas som tankskåpets adressbok.

P.S. har bekräftat arbetsgivarparternas uppgift att kunder finns lagrade i ett adressregister i skåpets datasystem och att om tankskåpet stannar inom en radie av 30 meter från kundens förlagrade koordinater så föreslås kunden i fråga i displayen och om föraren då accepterar att det är den kunden, är det de förlagrade koordinaterna som lagras i systemet. Han har vidare uppgett att om leverans sker på en plats där det inte finns en befintlig kund vars koordinater är förprogrammerade så anges de verkliga koordinaterna och att för det fall kontakten med satelliterna bryts, anges GPS-mottagarens senaste noterade koordinater samt om en för systemet känd kund anges på fel plats anges också de verkliga koordinaterna.

Utifrån vad parterna är överens om gällande sambandet mellan GPS-mottagaren och leveranssystemet, nämligen att förslag på kundnamn kommer upp på displayen utifrån var tankskåpet befinner sig enligt GPS-mottagaren, och de av P.S. lämnade uppgifterna framstår arbetsgivarparternas uppgift om att det inte går att i strid med de verkliga förhållandena lägga in ett kundnamn avseende en kund som befinner sig någon helt annanstans som högst sannolikt.

Förbundet har vidare åberopat en leveransrapport avseende den 20 maj 2013. I rapporten anges att det levererats ca 4 000 liter öl till Fenix Pub den dagen. Enligt förbundet är det inte möjligt eftersom den puben inte har kapacitet att ta emot så mycket öl. Enligt förbundet är det här fråga om öl som tömts ut i Falkenberg, trots att det anges att ölen har levererats till puben i fråga. Arbetsgivarparterna har vidgått att ölen i fråga har levererats i tankhallen i Falkenberg och inte till Fenix Pub.

Parterna är överens om att det uppstod ett fel på skåpet i samband med att öl skulle levereras till Fenix Pub och att skåpet därför skickades tillbaka till Falkenberg. B.H. har bekräftat den uppgiften i förhöret med honom. Arbetsgivarparterna har anfört att tömningen registrerats i leveranssystemet som om den skett i Stockholm eftersom den inte slutförts på rätt sätt i Stockholm då skåpet gick sönder. Arbetsgivarparternas förklaring till den felaktiga positionsangivelsen framstår, mot bakgrund av att parterna är överens om att skåpet gick sönder i Stockholm, som högst rimlig.

Förbundet har även åberopat en uppgift i en leveransrapport om leverans till Friends Arena av 137,4 liter öl den 8 maj 2013. Enligt förbundet har leveransen aldrig skett, men väl föregåtts av en leverans av 11 000 liter öl till samma kund den 4 maj 2013. För det senare har inte åberopats någon leveransrapport utan endast förhör med B.H. Denne har i förhöret bekräftat uppgiften. Enligt Arbetsdomstolens mening är det svårt att mot bakgrund av enbart den uppgiften dra slutsatsen att leveranssystemets uppgifter inte är tillförlitliga.

Enligt Arbetsdomstolens mening saknas det mot bakgrund av det anförda skäl att ifrågasätta riktigheten av positionsangivelserna, i de flesta fall uttryckta som kundnamn, i leveransrapporterna rent generellt. Systemet kan med andra ord inte heller i detta avseende anses generellt otillförlitligt.

Är det visat att den omtvistade leveransen till Patrick's Bar skett?

Arbetsdomstolen har alltså funnit att det får anses utrett att den information som framgår av leveranskvitton och turrapporterna generellt sett får anses tillförlitlig, men att uppgifterna i leveransrapporterna kan bli felaktiga på grund av handhavandefel och då skåpet gått sönder samt när skåpets klocka gått på vintertid även när sommartid gällt.

När det gäller omständigheterna kring leveransen till Patrick's Bar den 23 maj 2013 framgår följande av turrapporterna. Inlastning av 4 049 liter öl i skåp 836 har skett på eftermiddagen den 22 maj 2013. Första leveransen, avseende 998,8 liter öl, sker dagen därpå till Patrick's Bar mellan ca kl. 09.06 och kl. 09.27 i kundens tank 2 och hänglås nr 507 finns noterat. Den leveransen har förbundet vidgått att B.H. utfört. Därutöver finns en andra leverans noterad om 999,6 liter öl levererad mellan ca kl. 09.27 och kl. 09.49 i kundens tank 3 med hänglås nummer 0. Det är den omtvistade leveransen som B.H. förnekat att han utfört.

Förbundet har inte invänt att flödesmätaren skulle vara felaktig, utan som redovisats invänt att det inte går att lita på de angivna tidsangivelserna och positionerna. I det aktuella fallet har dock nästa leverans, efter den till Patrick's Bar, skett till kunden Debaser Medis med två leveranser mellan kl. 11.21 och kl. 11.40 samt kl. 11.40 och kl. 11.56. Mot den dubbla leveransen har förbundet inte framställt några invändningar. Det framstår för domstolen som högst osannolikt att leveranssystemets uppgifter skulle vara korrekta avseende den första leveransen till Patrick's Bar för att därefter vara felaktiga beträffande den uppgivna andra leveransen dit för att därefter åter bli korrekta avseende den dubbla leveransen till Debaser Medis.

Såvitt avser skåp 836, som är aktuellt skåp för leveranserna den 23 maj, är parterna överens om att klockan i det skåpet gick på sommartid och därmed visade rätt tid den aktuella dagen.

Förbundet har därutöver som en invändning anfört att den öl som angivits levererad till de aktuella restaurangerna i realiteten kan ha levererats i Falkenberg, dvs. spolats ut som restöl. Denna förklaring har dock enligt Arbetsdomstolens mening, i enlighet med vad B.H. själv uppgett angående sin aktivitet den 23 maj 2013, ingen betydelse för leveransen till Patrick's Bar den dagen. Inget av de exempel förbundet åberopat eller något annat i utredningen tyder på att en tömning i tankhallen i Falkenberg kan i leveransrapporten anges som en tankning till en restaurang i Stockholm när det i närtid ostridigt följt ytterligare leveranser till restauranger i Stockholm.

Som redan anförts har Arbetsdomstolen funnit att det får anses utrett att den information som framgår av leveransrapporterna generellt sett får anses tillförlitlig. Inget i utredningen talar för att tidsuppgifterna i leveransrapporterna, som pekar ut en leverans av ca 1 000 liter öl mellan de leveranser som ostridigt skett före och efter, ska ha blivit felaktiga t.ex. till följd av att man i Falkenberg inte ställt om skåpet i körtursläge eller på grund av något annat handhavandefel. Inget i utredningen talar heller för att positionsangivelsen för den andra leveransen skulle vara felaktig, dvs. att skåpet inte skulle ha befunnit sig ens i Stockholm.

Arbetsdomstolens samlade bedömning är därmed att det är styrkt att B.H. har utfört den andra omtvistade leveransen till Patrick's Bar den 23 maj 2013.

Med den bedömningen återstår då att pröva förbundets alternativa förklaring avseende de övriga leveranserna till Restaurang Wollmar, vilka skett som sista leverans för dagen respektive dag.

Är det visat att de omtvistade leveranserna till Restaurang Wollmar skett?

Förbundets alternativa förklaring innebär att kundnamnet Restaurang Wollmar felaktigt har "följt med" som kund i leveransrapporten avseende leverans två, som alltså ska ha skett i Falkenberg eller möjligen på vägen till

Falkenberg, och att tidsangivelserna i leveransrapporten för den leveransen är felaktiga.

Som Arbetsdomstolen ovan funnit, har arbetsgivarparterna lämnat en rimlig förklaring beträffande det ena av de två exempel på fel kundnamn som förbundet fört fram, det avseende Fenix Pub där skåpet hade gått sönder.

När det gäller den leverans som i en leveransrapport anges ha skett till Friends Arena den 8 maj 2013 har förbundet gjort gällande att även den faktiskt skett i Falkenberg. Arbetsgivarparterna har inte bemött uppgifterna i sig. Det arbetsgivarparterna dock anført är att fel namn kan hänga kvar till Falkenberg om leveransen dagen innan inte har avslutats på rätt sätt. Förbundets påstående framstår enligt domstolens mening som sannolikt med hänsyn till mängden öl, 137,4 liter, och det tidsmässiga sambandet med de följande noteringarna i leveranskvittot. I dessa anges att tanken ”tvättats” (CIP-rapport) redan ca 20 minuter efter leveransen av ölen. Detta kan rimligtvis inte ha gjorts någon annanstans än i Falkenberg. Slutsatsen förutsätter dock att tidsangivelserna i vart fall är de rätta.

När det gäller de tvistiga leveranserna till Restaurang Wollmar kan det inledningsvis konstateras att det enligt leveransrapporterna i samtliga fall varit fråga om dagens sista leverans och att det har gjorts ett turslut såväl före som efter den andra leveransen. Vidare framgår av rapporterna att den andra leveransen ska ha påbörjats direkt efter den första, med maximalt några minuters tidsskillnad.

Arbetsdomstolen finner, mot bakgrund av vad som tidigare anförts, inte anledning att ifrågasätta uppgiften att namnet på sista leveransen inte kan hänga med och felaktigt anges som kund vid en restölstömning i Falkenberg om leveransdagen innan avslutats på rätt sätt. B.H. har vidgått att han har gjort turslut efter den första leveransen. Han har inte uppgett att någonting har gått fel i samband med leveranserna eller tursluten. När det gäller tidsangivelserna kan noteras att uppgifterna i leveransrapporterna avseende Fenix Pub och Friends Arena gäller händelser som tidsmässigt direkt föregår åtgärder som vidtas inför påfyllning av ett tankskåp, vilket i sig talar för att händelserna skett i Falkenberg. De tvistiga leveranserna till Restaurang Wollmar avser emellertid leveranser som tidsmässigt har angetts följa direkt efter andra leveranser i Stockholm. Med beaktande av dessa omständigheter och mot bakgrund av vad domstolen funnit om systemets tillförlitlighet på ett generellt plan framstår det som uteslutet att leveranserna skett på någon annan plats och vid en annan tid än som framgår av leveransrapporterna.

Därtill bör beaktas att det vid restölstömningen den 23 augusti 2013 saknades öl i förhållande till den mängd som hade levererats enligt affärssystemet, vilket även om mängden inte stämde med vad som borde ha funnits kvar efter en extra leverans om ca 1 000 liter inte går att förklara på det sätt förbundet gjort.

Arbetsdomstolens samlade bedömning är således att det är styrkt att B.H. har utfört även de fem tvistiga leveranserna till Restaurang Wollmar på sätt arbetsgivarparterna påstått.

Har det förelegat skäl för avskedande?

Sammanfattningsvis har Arbetsdomstolen funnits styrkt att B.H. har utfört samtliga påstådda sex leveranser. Det är ostridigt att makulering av order vidtagits av B.H. i fem av fallen och att det trots leveransen den 23 augusti 2013 inte har lagts in en extra order i affärssystemet. Det är alltså utrett att B.H. har vidtagit de åtgärder som har lagts till grund för avskedandet av honom.

Enligt 18 § anställningsskyddslagen får avskedande ske om arbetstagaren grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Ett avskedanden får, som framhållits i motiven till bestämmelsen, ske endast i flagranti fall. Det ska vara fråga om ett sådant avsiktligt eller grovt vårdslöst förfarande som inte rimligen ska behöva tålas i något rättsförhållande.

Arbetsdomstolen har funnit styrkt att B.H. agerat på det sätt arbetsgivarparterna har påstått. Genom dessa handlingar måste B.H. anses ha grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Agerandet har varit av sådant allvarligt slag att det förelegat skäl för avskedande. Förbundets talan ska därför avslås.

Rättegångskostnader

Vid den angivna utgången är förbundet som tappande part skyldigt att ersätta arbetsgivarparterna för deras rättegångskostnader.

Arbetsgivarparterna har yrkat ersättning med sammanlagt 1 197 689 kr, varav 1 113 750 kr avseende ombudsarvode, 20 040 kr avseende utlägg för ombudet, 39 499 kr för vittneskostnader och 24 400 kr för bolagets egna kostnader. Förbundet har överlämnat till domstolen att pröva skäligheten av yrkat belopp avseende ombudsarvode.

Målet har varit mer omfattande än normalt i en avskedandesituation, pågått under lång tid och planerad huvudförhandling har ställts in två gånger. Trots detta anser Arbetsdomstolen att yrkad ersättning för ombudsarvode är väl hög. Arbetsgivarparterna får anses skäligen tillgodosedda med en ersättning om 900 000 kr avseende ombudsarvode. Övriga belopp är vitsordade.

Domslut

1. Arbetsdomstolen avslår Livsmedelsarbetareförbundets talan.
2. Livsmedelsarbetareförbundet ska ersätta Livsmedelsföretagen och Carlsberg Supply Company Sverige AB för rättegångskostnader med 983 939 kr, varav 900 000 kr avser ombudsarvode, med ränta enligt 6 §

räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Cathrine Lilja Hansson, Dag Ekman, Inga Jerkeman, Bengt Huldt, Göran Söderlöf, Ewa Edström och Anders Hammarbäck. Enhälligt.

Rättssekreterare: Tobias Bergkvist